

z województwa łódzkiego: B. Urban, P. Kowalski, B. Adamiak, Z. Cholewa, A. Włóka. Wnioski z konferencji głownie omawiane w publikacjach: prof. dr hab. ...

... W ramach konferencji przedmiotowo zostały przedyskutowane wyniki badań wykonalnych w obszarach archeologicznych, głównie z zakresu Neolitu, Epineolitu, a także Kłosa oraz okresu Neolitowo-Brzozyński. Zakresy II i III, w tym: M. Kłosa, W. Kłosa, Z. Kłosa, S. Kłosa, B. Kłosa, N. Kłosa, S. Kłosa. Wskazano, że w tych warunkach przeprowadzenie podobnych badań wymaga odpowiednich, jak również należy pamiętać o znaczeniu wagi w tym zakresie, a także w kontekście działań badawczych. Długość konferencji została oceniona jako I. P. Kłosa, Kłosa, B. Kłosa i inne w tym zakresie. Wyniki konferencji zostały przedyskutowane w ramach konferencji przedmiotowo zostały przedyskutowane wyniki badań wykonalnych w obszarach archeologicznych, głównie z zakresu Neolitu, Epineolitu, a także Kłosa oraz okresu Neolitowo-Brzozyński. Zakresy II i III, w tym: M. Kłosa, W. Kłosa, Z. Kłosa, S. Kłosa, B. Kłosa, N. Kłosa, S. Kłosa. Wskazano, że w tych warunkach przeprowadzenie podobnych badań wymaga odpowiednich, jak również należy pamiętać o znaczeniu wagi w tym zakresie, a także w kontekście działań badawczych. Długość konferencji została oceniona jako I. P. Kłosa, Kłosa, B. Kłosa i inne w tym zakresie. Wyniki konferencji zostały przedyskutowane w ramach konferencji przedmiotowo zostały przedyskutowane wyniki badań wykonalnych w obszarach archeologicznych, głównie z zakresu Neolitu, Epineolitu, a także Kłosa oraz okresu Neolitowo-Brzozyński. Zakresy II i III, w tym: M. Kłosa, W. Kłosa, Z. Kłosa, S. Kłosa, B. Kłosa, N. Kłosa, S. Kłosa.

... W ramach konferencji przedmiotowo zostały przedyskutowane wyniki badań wykonalnych w obszarach archeologicznych, głównie z zakresu Neolitu, Epineolitu, a także Kłosa oraz okresu Neolitowo-Brzozyński. Zakresy II i III, w tym: M. Kłosa, W. Kłosa, Z. Kłosa, S. Kłosa, B. Kłosa, N. Kłosa, S. Kłosa.

... Wskazano, że w tych warunkach przeprowadzenie podobnych badań wymaga odpowiednich, jak również należy pamiętać o znaczeniu wagi w tym zakresie, a także w kontekście działań badawczych. Długość konferencji została oceniona jako I. P. Kłosa, Kłosa, B. Kłosa i inne w tym zakresie. Wyniki konferencji zostały przedyskutowane w ramach konferencji przedmiotowo zostały przedyskutowane wyniki badań wykonalnych w obszarach archeologicznych, głównie z zakresu Neolitu, Epineolitu, a także Kłosa oraz okresu Neolitowo-Brzozyński. Zakresy II i III, w tym: M. Kłosa, W. Kłosa, Z. Kłosa, S. Kłosa, B. Kłosa, N. Kłosa, S. Kłosa. Wskazano, że w tych warunkach przeprowadzenie podobnych badań wymaga odpowiednich, jak również należy pamiętać o znaczeniu wagi w tym zakresie, a także w kontekście działań badawczych. Długość konferencji została oceniona jako I. P. Kłosa, Kłosa, B. Kłosa i inne w tym zakresie. Wyniki konferencji zostały przedyskutowane w ramach konferencji przedmiotowo zostały przedyskutowane wyniki badań wykonalnych w obszarach archeologicznych, głównie z zakresu Neolitu, Epineolitu, a także Kłosa oraz okresu Neolitowo-Brzozyński. Zakresy II i III, w tym: M. Kłosa, W. Kłosa, Z. Kłosa, S. Kłosa, B. Kłosa, N. Kłosa, S. Kłosa.

Prof. dr hab. ...

„ARCHEOLOGIA W BRYTANII '87”
 – PIERWSZA DOROCZNA KONFERENCJA
 THE INSTITUTE OF FIELD ARCHAEOLOGISTS,
 BIRMINGHAM, 8-10 KWIETNIA 1987

Institute of Field Archaeologists (IFA) to stowarzyszenie powstałe w 1982 r., skupiające archeologów prowadzących badania terenowe oraz przedstawicieli dyscyplin i specjalności współdziałających z archeologami podczas wykopalsk lub przy opracowywaniu ich wyników. Celem tej społecznej organizacji jest, jak to określono w broszurze informacyjnej, „przyczynianie się do postępu w praktyce archeologii terenowej i związanych z nią dyscyplin; określanie i utrzymywanie właściwych standardów zawodowych i etycznych w nauczaniu archeologii terenowej, w wykonywaniu i nadzorowaniu pracy i w zabezpieczaniu archeologicznego dziedzictwa; rozpowszechnianie informacji o archeologach i obszarach ich zainteresowań”.

resowań; rozpoznawanie i popieranie profesjonalizmu we wszystkich aspektach archeologii we wszystkich krajach świata”.

Jedną z form działalności IFA są coroczne konferencje, z których pierwsza miała miejsce na uniwersytecie w Birmingham, który jest równocześnie siedzibą sekretariatu tej organizacji. w dniach 8-10 kwietnia 1987 r. Konferencja, chociaż poświęcona głównie problemom archeologii brytyjskiej, miała walor ogólnoświatowy; wzięli w niej udział archeolodzy z USA, Australii, Papui-Nowej Gwinei, RFN, Norwegii, Czechosłowacji i Polski. Obrady toczyły się w pięciu głównych sekcjach tematycznych: „nowe perspektywy przeszłości”, „archeologia regionalna”, „archeologia publiczna i profesjonalna”, „techniczne aspekty archeologii” oraz „teoria i metoda w archeologii”. W ramach każdej z sekcji odbyły się dwie sesje, a w każdej z sesji wygłoszono po pięć referatów.

Celem obrad w pierwszej sekcji tematycznej było przedstawienie najnowszych osiągnięć archeologii brytyjskiej w odniesieniu do poszczególnych okresów prehistorii i historii. Pierwsza sesja poświęcona była archeologii prehistorycznej, do epoki brązu włącznie. J. Gowlett omówił nowe możliwości datowania radiowęglowego uzyskane w ostatnich latach w laboratorium w Oxford; najnowszym metodom i wynikiem datowania stanowisk plejstocenijskich w Europie poświęcony był także referat C. Gamble. Nowe odkrycia w zakresie archeologii mezolitu omówił R. Jacobi, a neolitu – I. Kinnes. Niewątpliwie najciekawszy w tej sekcji był referat R. Bradleya, który omówił nowe tendencje i możliwości poznawcze w zakresie archeologii epoki brązu, skupiając się nie tyle na nowych odkryciach terenowych, ile na aspektach teoretycznych, a w szczególności na modelowaniu politycznych, społecznych i ekonomicznych stosunków panujących w tej epoce. Podobny w tendencji był otwierający drugą sesję w tej sekcji referat C. Hills, która scharakteryzowała bieżący stan teoretycznej refleksji w zakresie archeologii wczesnego średniowiecza, uwypuklając przyczyny, które, jej zdaniem, spowodowały brak zainteresowania modelowaniem procesów ze strony specjalistów badających tę epokę. Bieżący stan badań w zakresie archeologii rozwiniętego średniowiecza przedstawili P. Stamper (archeologia wsi) i S. Roskams (archeologia miast), a w zakresie archeologii przemysłowej – K. Falconer. Na zakończenie obrad tej sekcji G. Wainwright omówił politykę organizacji rządowych w Wielkiej Brytanii wobec finansowania ratowniczych badań wykopaliskowych.

Problemy archeologii regionalnej w Wielkiej Brytanii były przedmiotem obrad w drugiej sekcji tematycznej. Przedstawiono tu referaty na temat bieżącego stanu archeologii Szkocji (A. Foxon oraz J. B. Stevenson), Walii (D. Benson), południowej (A. J. Lawson), środkowej (M. Parker-Pearson i G. Fairclough) i północnej Anglii (D. Fraser) oraz Irlandii Północnej (A. Hamlin). Omówiono również bardziej szczegółowo osiągnięcia archeologii regionalnej mniejszych obszarów: hrabstwa Devon (F. Griffith), wysp z archipelagu Szetlandów i Orkadów (J. R. Hunter), jak również problemy badań i konserwacji stanowisk bagiennych i torfowych (F. M. M. Pryor). We wszystkich referatach położono nacisk na specyficzne regionalne problemy środowiskowe i konieczność doboru odpowiednich strategii badań poszukiwawczych, wykopaliskowych i zabezpieczenia stanowisk archeologicznych.

Problem odpowiedzialności archeologów wobec społeczeństwa był szeroko dyskutowany w trzeciej sekcji konferencji. Pierwsza z sesji poświęcona była tutaj metodom ochrony zabytków i stanowisk archeologicznych, zarówno w aspekcie całej Wielkiej Brytanii (D. W. A. Startin), jak i poszczególnych jej regionów: Wysp Normandzkich (J. Hibbs), Irlandii Północnej (A. Hamlin), Walii (S. Rees) i Szkocji (G. Barclay). Druga sesja dotyczyła form prezentacji przeszłości. Przedstawiono tu referaty na temat roli muzeów (D. Crowther) i szkolnictwa (M. Corbishley) w upowszechnianiu wiedzy o przeszłości; dyskutowano także kwestie finansowania badań wykopaliskowych i ich powiązanie z ruchem turystycznym i przedsięwzięciami społecznymi o charakterze lokalnym (J. Hunter, P. Cameron oraz P. Holdsworth). Przedstawiono wreszcie nowoczesny program współpracy archeologów ze społeczeństwem na przykładzie hrabstwa Leicestershire (P. Liddle), gdzie mieszkańcy nie tylko informowani są o wynikach badań przeszłości swego regionu za pomocą wszystkich dostępnych mediów, ale również mają prawo uczestniczyć aktywnie w jej odkrywaniu.

W sekcji poświęconej technicznym aspektom badań archeologicznych przedstawiono możliwości i wyniki datowań dendrochronologicznych (J. Hillam) i archeomagnetycznych (A. J. Clark) oraz najnowsze metody prospekcji fizyko-chemicznej (J. Bintliff i C. Gaffney, M. O. H. Carver oraz A. Bartlett). Dwa referaty poświęcone były graficznym metodom komputerowym w archeologii (J. Mayton oraz N. Pearson), między innymi pozwalającym na przygotowywanie pseudo-trójwymiarowych planów warstw i ich sekwencji, odzwierciedlających równocześnie ich pozycję stratygraficzną. A. K. G. Jones omówił potrzeby i wyniki przesiewania depozytów archeologicznych, a I. Freestone – metody i wyniki analizy cienkich szlifów ceramiki zabytkowej. P. Addyman omówił wyniki doświadczeń York Archaeological Trust w zakresie nowych technicznych środków prezentacji przeszłości, m.in. przy użyciu kamer video. Obradom tej sekcji towarzyszyły pokazy graficznych możliwości sprzętu komputerowego, sprzętu do przesiewania próbek gleby i sprzętu do prospekcji geofizycznej i magnetycznej, jak również pokazy rejestracji magnetowidowych dokonywanych podczas wykopalisk archeologicznych.

Ostatnia wreszcie sekcja dotyczyła teoretycznych i metodologicznych zagadnień współczesnej archeologii. Pierwsza z sesji, zatytułowana „Teoria w archeologii europejskiej od 1960 r.,” objęła prezentacje aktualnego stanu dyskusji teoretycznych w archeologii w Wielkiej Brytanii (T. Champion), Skandynawii (B. Myhre), RFN (H. Härke), Czechosłowacji (E. Neustupny) i Polsce (Z. Kobyliński). Dyskutowano tu szeroko specyficzne regionalne reakcje archeologów europejskich na amerykańską „nową archeologię” oraz przyczyny rosnącej popularności „archeologii symbolicznej i strukturalnej” i inspiracji marksistowskich w archeologii brytyjskiej.

Sesja druga poświęcona była badaniom etnoarcheologicznym. Przedstawiono tu zarówno studia „tradycyjne”: etnograficzne opisy technik i form garncarstwa z zachodniej Afryki (K. Nicklin), badania nad praktykami rolniczymi (G. Jones) i formami użytkowania terenu w basenie Morza Śródziemnego (T. Whitelaw), badania nad strukturą społeczną i ideologiczną Indian Mapuche z Chile w relacji do ich materialnych korelatów (T. Dillehay), jak i podejścia bardziej „niestandardowe”: J. Muke – autochtoniczny mieszkaniec Nowej Gwinei podniósł problem możliwości zrozumienia tubylczej kultury przez etnoarcheologa z krajów „cywilizowanych”, a C. Tilley w interesującym studium z zakresu „archeologii współczesnej cywilizacji” omówił związek form i zdobienia opakowań od piwa w Wielkiej Brytanii i Szwecji z odmiennymi ideologicznymi nastawieniami wobec spożywania alkoholu w tych krajach, podkreślając, zgodnie z aktualnymi tendencjami „szkoły z Cambridge”, głębokie, symboliczne uwarunkowania materialnej postaci artefaktów codziennego użytku.

Konferencja dostarczyła szerokiego i wieloaspektowego przeglądu problematyki badawczej, możliwości technicznych i uwarunkowań społecznych archeologii brytyjskiej, która niewątpliwie przoduje w chwili obecnej w Europie. Godne podkreślenia jest, wyraźnie obecne również w problematyce Światowego Kongresu Archeologicznego w Southampton we wrześniu 1986 r., zogniskowanie uwagi archeologów brytyjskich na kwestiach służebnej roli archeologów wobec finansującego ich badania społeczeństwa.

Zbigniew Kobyliński